

BELGISCHE SENAAAT**SENAT DE BELGIQUE****ZITTING 1986-1987****SESSION DE 1986-1987**

12 FEBRUARI 1987

12 FEVRIER 1987

**Ontwerp van wet tot wijziging van de wet van
2 december 1957 op de Rijkswacht****Projet de loi modifiant la loi du 2 décembre 1957
sur la Gendarmerie****VERSLAG****NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
DEFENSIE UITGEBRACHT
DOOR DE HEER VAN NEVEL****RAPPORT****FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA DEFENSE
PAR M. VAN NEVEL****I. UITEENZETTING DOOR DE MINISTER
VAN LANDSVERDEDIGING
EN VAN HET BRUSSELSE GEWEST****I. EXPOSE DU MINISTRE
DE LA DEFENSE NATIONALE
ET DE LA REGION BRUXELLOISE**

De Minister zou vooreerst willen verduidelijken dat dit wetsontwerp tot doel heeft de mogelijkheid te scheppen om dienstplichtigen aan te wijzen voor de rijkswacht ten einde hen in de rijkswachtreserve op te nemen op het ogenblik dat zij met onbepaald verlof gaan.

Op dit ogenblik is deze reserve in hoofdzaak samengesteld uit dienstplichtigen die hun militaire dienst bij het leger volbracht hebben, die dus geen aangepaste opleiding hebben genoten en zelfs geen enkele kennis bezitten van de opdrachten die hun in geval van wederoproeping toebedeeld zouden worden, te weten de rijkswachters van de territoriale eenheden bijstaan.

Le Ministre précise en premier lieu que le but du projet est de créer la possibilité d'affecter des miliciens à la gendarmerie, afin de les verser dans la réserve de gendarmerie lorsqu'ils seront mis en congé illimité.

Actuellement, cette réserve est essentiellement constituée de miliciens qui ont accompli leur service militaire à l'armée, qui n'ont donc pas reçu de formation appropriée et n'ont même aucune connaissance des missions qui leur seront assignées en cas de rappel, à savoir assister les gendarmes dans les unités territoriales.

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

1. Vaste leden : de heren Descamps, voorzitter; Borremans, Close, De Bremaeker, De Clercq, De Wulf, Flagothier, Friederichs, Kelchtermans, Kenzeler, Nicolas, Pécriaux, Peetermans, Swaelen, mev. Tyberghien-Vandebussche, de heren Vanderborght, Van Der Niepen, Van Ooteghem en Van Nevel, rapporteur.

2. Plaatsvervangers : de heren Bataille en Eicher.

R. A 13796**Zie :****Gedr. St. van de Senaat :**

466 (1986-1987) : N° 1 : Ontwerp van wet overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Ont participé aux travaux de la Commission :

1. Membres effectifs : MM. Descamps, président; Borremans, Close, De Bremaeker, De Clercq, De Wulf, Flagothier, Friederichs, Kelchtermans, Kenzeler, Nicolas, Pécriaux, Peetermans, Swaelen, Mme Tyberghien-Vandebussche, MM. Vanderborght, Van Der Niepen, Van Ooteghem et Van Nevel, rapporteur.

2. Membres suppléants : MM. Bataille et Eicher.

R. A 13796**Voit :****Document du Sénat :**

466 (1986-1987) : N° 1 : Projet de loi transmis par la Chambre des Représentants.

Het hoofddoel van de Regering is dus deze reserve samen te stellen uit dienstplichtigen die wel een aangepaste opleiding hebben gekregen en die dankzij het volbrengen van hun militaire dienst bij de rijkswacht, in staat zullen zijn hun opdracht met grotere doeltreffendheid uit te voeren wanneer op hen een beroep zal worden gedaan in crisissituaties.

Geen enkele dienstplichtige zal voor de rijkswacht aangewezen worden zonder hiertoe de wens uitgedrukt te hebben, zoals trouwens uitdrukkelijk bepaald is in de tekst van het ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

Deze dienstplichtigen blijven begrepen in het maximum aantal dat jaarlijks vastgesteld wordt in de wet tot vaststelling van de legersterkte en zij verkrijgen door hun aanwijzing geenszins het statuut van personeelslid van de rijkswacht in de zin van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het actief kader van het operationeel korps van de rijkswacht. Zij blijven integendeel onderworpen aan hetzelfde statuut als de andere dienstplichtigen en hebben geen enkele bevoegdheid van gerechtelijke politie.

De dienstplichtigen zullen aangewezen worden voor de territoriale brigades en de provinciale verkeerseenheden om er de rijkswachters van het operationeel korps bij te staan.

De dienstplichtigen die in de reserve opgenomen zullen worden, zullen eveneens, in geval van wederoproeping, aangewezen worden voor de territoriale eenheden om de rijkswachters bij te staan waarvan het aantal verminderd zal zijn wegens de samenstelling van marseenheden ter versterking van de mobiele eenheden in hun opdracht van ordehandhaving.

De dienstplichtigen aangewezen voor de rijkswacht zullen dus, noch tijdens hun dienst, noch bij wederoproeping, ingezet worden in operaties van ordehandhaving.

Door de indienststelling van dienstplichtigen bij de rijkswacht is het geenszins de bedoeling van de Regering rijkswachters door dienstplichtigen te vervangen of het tekort aan rijkswachters te verhelpen door de aanwijzing van dienstplichtigen.

De Minister spant zich integendeel in om het personeelstekort bij het operationeel korps weg te werken en hij kan mededelen dat dit het geval zal zijn op het einde van dit jaar inzake de onderofficieren. Wat de officieren betreft heeft hij reeds uitgelegd dat het tekort rond 1995 zal kunnen weggerukt worden.

Wat het administratief en logistiek korps betreft, heeft hij de aanwijzing voor de rijkswacht van 290 militairen toegestaan om in dit korps dienst te doen, zonder enige compensatie voor Landsverdediging.

Het is voor de Minister niet mogelijk in de huidige budgettaire omstandigheden nog verder de getalsterkte van de rijkswacht ten koste van die van het leger te verhogen.

Alhoewel de dienstplichtigen geen rijkswachters kunnen vervangen, zal hun aanwezigheid toch in talrijke omstandigheden nuttig kunnen zijn voor de rijkswachters.

L'objectif principal du gouvernement est donc de constituer cette réserve de miliciens qui auront reçu une formation appropriée et qui, grâce à l'accomplissement de leur service militaire à la gendarmerie, seront à même d'accomplir leur mission avec une efficacité accrue s'il est fait appel à eux en situation de crise.

Aucun milicien ne sera affecté à la gendarmerie sans en avoir exprimé le désir, comme le précise d'ailleurs le texte même du projet transmis par la Chambre des Représentants.

Ces miliciens restent compris dans le nombre maximum de militaires fixé annuellement par la loi sur le contingent de l'armée et leur affectation ne leur confère pas le statut de membres du personnel de la gendarmerie au sens de la loi du 27 décembre 1973 relative au statut du personnel du cadre actif du corps opérationnel de la gendarmerie. Ils restent par contre soumis au même statut que les autres miliciens et n'ont aucune compétence de police judiciaire.

Les miliciens seront affectés aux brigades territoriales et aux unités provinciales de circulation afin d'y assister les gendarmes du cadre opérationnel.

Les miliciens qui seront versés dans la réserve seraient en cas de rappel également affectés aux unités territoriales pour y assister les gendarmes dont le nombre serait réduit du fait de la constitution d'unités de marche appelées à renforcer les unités mobiles dans leurs missions de maintien de l'ordre.

Les miliciens affectés à la gendarmerie ne seront donc pas engagés dans des opérations de maintien de l'ordre ni pendant leur service, ni en cas de rappel.

Par la mise en service de miliciens à la gendarmerie il n'entre nullement dans l'intention du gouvernement de remplacer des gendarmes par des miliciens ou de remédier au manque de gendarmes par l'affectation de miliciens.

Un effort sera fait au contraire afin de résorber le déficit au niveau du corps opérationnel de la gendarmerie, ce qui sera chose faite pour la fin de l'année en ce qui concerne les sous-officiers. En ce qui concerne les officiers, le déficit pourra être résorbé vers 1995.

En ce qui concerne le corps administratif et logistique le Ministre a donné son accord à l'affectation de 290 militaires à la gendarmerie pour y servir dans ce Corps sans aucune compensation au niveau de la Défense nationale.

Il est dans le cadre budgétaire actuel impossible d'augmenter encore les effectifs de la gendarmerie au détriment de ceux de l'armée.

Si des miliciens ne peuvent remplacer les gendarmes, leur présence pourra cependant dans de nombreuses circonstances être utile aux gendarmes.

De dienstplichtigen zullen hen kunnen bijstaan bij de uitvoering van talrijke materiële taken waardoor de rijkswachters zelf sneller en beter kunnen optreden en waardoor ook de veiligheid in de dienstuitoefening verhoogd wordt.

Zelfs indien het personeelstekort bij de rijkswacht volledig weggewerkt zou zijn of zelfs indien de rijkswacht over de door haar gewenste personeelssterkte zou beschikken, dan nog zou de door de Regering voorgestelde maatregel zinvol blijven om te kunnen beschikken over een goed gevormde reserve die in staat is de opdracht te vervullen die de haren zal zijn in geval van crisis.

De Minister herhaalt tenslotte dat het helemaal niet in de bedoeling van de Regering ligt de dienstplichtigen tijdens of na hun dienstplicht als informanten te gebruiken.

Voor het overige verwijst de Minister naar het uitstekend verslag van de Commissie voor de Landsverdediging van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, dat de op talrijke precieze vragen gegeven antwoorden vermeldt.

II. BESPREKING

Een lid verklaart dat hij het ontwerp zal goedkeuren, hoewel hij het niet de ideale oplossing vindt voor het probleem van de personeelssterkte bij de rijkswacht.

Hij heeft vernomen dat de Minister van Binnenlandse Zaken strengere eisen wil stellen voor de aanwerving van de agenten van de gemeentepolitie en vraagt of daardoor de aanwervingsvoorwaarden voor de rijkswacht ook niet zullen worden aangepast.

Een lid maakt gewag van een document van de « Syndicale Federatie van de Belgische Rijkswacht » waarin wordt beweerd dat de Commandant van de Rijkswacht in een vertrouwelijke nota aan de officieren zijn voornemen te kennen zou hebben gegeven om dienstplichtigen in te zetten als informanten. Deze nota heeft veel beroering teweeggebracht onder het personeel.

Een lid wenst te vernemen hoeveel toekomstige dienstplichtigen tot nu toe geslaagd zijn voor de selectieproeven die hen in staat stellen hun legerdienst bij de rijkswacht te vervullen.

Een lid is van oordeel dat de geplande maatregel het militaire karakter van de rijkswacht zal versterken. Samen met andere leden vraagt hij de minister of de opleiding die de dienstplichtigen zullen krijgen van zodanige aard zal zijn dat zij opgewassen zijn tegen de taken die zij zullen moeten vervullen.

Verschillende commissieleden maken zich eveneens zorgen over de vertrouwelijke informatie waartoe de dienstplichtigen toegang zullen hebben en de misbruiken die daaruit zouden kunnen ontstaan als ze hun dienst eenmaal beëindigd hebben.

Een aantal leden stellen zich eveneens vragen over de precieze taken die deze reserve van dienstplichtigen in de komende jaren te vervullen zal hebben.

Les miliciens pourront les assister dans l'exécution de nombreuses tâches matérielles permettant aux gendarmes d'intervenir avec plus de rapidité et plus d'efficacité et de ce fait augmenter la sécurité dans l'exécution du service.

Même dans l'hypothèse où le manque d'effectifs de la gendarmerie serait complètement résorbé ou même dans celle où la gendarmerie disposerait du nombre de gendarmes qu'elle souhaiterait, la mesure proposée par le gouvernement garderait tout son sens dans le but de disposer d'une réserve bien formée et capable d'exercer la mission qui serait la sienne en cas de crise.

Le Ministre répète enfin qu'il n'entre nullement dans l'intention du gouvernement d'utiliser des miliciens comme informateurs, ni pendant leur service, ni après.

Pour le surplus, il renvoie à l'excellent rapport de la commission de la Défense nationale de la Chambre des Représentants. Celui-ci mentionne les réponses fournies aux nombreuses questions précises.

II. DISCUSSION

Un membre déclare qu'il approuvera le projet bien qu'il ne considère pas qu'il apporte une solution parfaite au problème des effectifs de la gendarmerie.

Il a appris que le Ministre de l'Intérieur souhaite augmenter les exigences au recrutement des policiers communaux et demande si de ce fait les conditions d'engagement ne seront pas aussi adaptées à la gendarmerie.

Un membre fait état d'un document de la *Syndicale Federatie van de Belgische Rijkswacht* affirmant que le Commandant de la Gendarmerie aurait fait connaître dans une note confidentielle aux officiers son intention d'employer les miliciens comme informateurs. Cette note a suscité pas mal d'émotion parmi le personnel.

Un membre souhaiterait connaître le nombre de futurs miliciens qui ont jusqu'à présent réussi les épreuves de sélection qui leur permettraient de faire leur service à la gendarmerie.

Un membre estime que la mesure prévue renforcera le caractère militaire de la gendarmerie. Avec plusieurs autres membres, il interroge le Ministre sur la formation que recevront ces miliciens : celle-ci sera-t-elle suffisante par rapport aux tâches qu'ils seront amenés à remplir ?

Plusieurs commissaires s'inquiètent également au sujet des informations confidentielles auxquelles les miliciens pourraient avoir accès et les abus qui pourraient en résulter, lorsqu'ils auront terminé leur service.

Certains membres se demandent aussi quel rôle exact la réserve, qui sera formée à partir de ces miliciens, jouera dans les années à venir.

De volgende spreker vindt dat het maximum aantal dienstplichtigen bij de rijkswacht vastgesteld zou moeten worden in het ontwerp zelf. Wat betreft de vertrouwelijke inlichtingen die deze jongeren te weten zouden kunnen komen over het privé-leven van sommige burgers, vreest hij dat hun hierbij mogelijkheden tot chantage zullen worden geboden. Hij wenst ook te weten of de dienstplichtigen bij de rijkswacht een aantal uiterst gevaarlijke wapens, zoals de riot-gun, zullen kunnen gebruiken.

Een ander lid, die ook meent dat de gekozen oplossing om budgettaire redenen niet helemaal voldoet, vraagt hoeveel rijkswachters nodig zullen zijn om leiding te geven aan deze dienstplichtigen : zal het voordeel van enkele honderden bijkomende maanschappen daardoor niet gedeeltelijk teniet-gedaan worden ?

Een lid heeft belangstelling voor de aanwijzing van de dienstplichtigen en hun samenwerking met de beroepsrijkswachters, die reeds te kennen hebben gegeven dat zij gekant zijn tegen deze formule.

Een commissielid vraagt of er een verzekering zal worden gesloten voor de dienstplichtige rijkswachters.

De volgende spreker verwijst naar de reacties op het ontwerp in vakbondskringen. Daar vreest men dat via dit ontwerp geleidelijk een aanzienlijke reserve zal worden gevormd die kan worden ingezet bij sommige sociale conflicten, bijvoorbeeld als anti-stakingseenheid. Het nagestreefde doel dient dus duidelijk te worden aangegeven. Dezelfde spreker is voorts van oordeel dat er een tegenstrijdigheid is tussen de voorgestelde toevoeging aan artikel 69 van de wet van 2 december 1957 en artikel 11 van dezelfde wet waarin voor de rijkswacht slechts wordt voorzien in personeel van het actieve kader.

Een aanvullende vraag van een spreker heeft betrekking op de leeftijd waarop een dienstplichtige zijn dien... bij de rijkswacht zou kunnen aanvatten en de leeftijd die een beroepsrijkswachter moet hebben bereikt. Een laatste vraag betreft de eenheden waarbij de dienstplichtigen vanuit taalkundig oogpunt zullen worden ingedeeld.

**

De Minister van Landsverdediging groepeerde zijn antwoorden rond de verschillende onderwerpen.

Hij bevestigt eerst dat de Regering besloten heeft een A2-diploma te eisen voor de aanwerving van de leden van de gemeentepolitie. Hij keurt deze maatregel goed omdat hij een waarborg vormt inzake competentie, maar vindt dat de strengere selectie en de opleiding bij de rijkswacht een compensatie vormen voor het eisen van een lager diploma.

Thans zijn veel kandidaten reeds houder van een A2-diploma, maar wanneer men van dit diploma een voorwaarde maakt zouden verscheidene jongeren uit de boot vallen die, ofschoon zij het secundair onderwijs niet hebben afgemaakt, toch bekwaam zijn.

L'intervenant suivant estime qu'un nombre maximum de miliciens à la gendarmerie devrait être fixé dans le projet même. En ce qui concerne les renseignements confidentiels que ces jeunes pourraient recueillir sur la vie privée de certains citoyens, il craint que des possibilités de chantage ne leur soient ainsi offertes. Il voudrait également savoir si les miliciens gendarmes pourront utiliser certaines armes particulièrement dangereuses, comme le riot-gun.

Tout en admettant également que la solution prévue pour des raisons budgétaires n'est pas entièrement satisfaisante, un membre demande quel sera l'encadrement nécessaire pour ces miliciens : celui-ci ne sera-t-il pas tel que l'avantage de quelques centaines d'unités supplémentaires se trouve réduit ?

Un membre s'intéresse à l'affectation des miliciens et à la collaboration qu'ils auront avec les gendarmes professionnels, alors que ceux-ci ont déjà exprimé leur hostilité envers cette formule.

Un commissaire demande si une assurance sera contractée en faveur des miliciens gendarmes.

L'orateur suivant s'appuie sur les réactions suscitées par le projet dans les milieux syndicaux. Ceux-ci craignent que par le biais du présent projet une importante force de réserve puisse progressivement être constituée dans le but d'intervenir dans certains conflits sociaux, par exemple comme force « antigève ». Il convient dès lors d'indiquer clairement l'objectif poursuivi. Le même intervenant considère, par ailleurs, qu'il y a une contradiction entre l'ajout proposé à l'article 69 de la loi du 2 décembre 1957 et l'article 11 de la même loi qui ne prévoit pour la gendarmerie que du personnel du cadre actif.

Une question complémentaire d'un intervenant a trait à l'âge auquel un milicien pourra commencer son service à la gendarmerie et celui que doit avoir atteint un gendarme de carrière. Une dernière question est relative aux unités auxquelles les miliciens seront affectés au point de vue linguistique.

**

Le Ministre de la Défense nationale répond aux différentes questions, en regroupant celles qui ont trait au même objet.

Il confirme d'abord que le Gouvernement a effectivement décidé d'exiger un diplôme A2 pour le recrutement des membres de la police communale. Il approuve cette mesure en tant qu'elle constitue une garantie de compétence mais estime que la sélection plus sévère et la formation dispensée à la gendarmerie compense la moindre exigence en matière de diplôme.

Beaucoup de candidats sont actuellement déjà porteurs d'un diplôme A2 mais en faire une condition fermerait la porte à des jeunes compétents qui n'ont cependant pas pu terminer leurs études secondaires.

De Minister is dus niet voornemens op dat punt de huidige voorwaarden voor de aanwerving van onderofficieren te wijzigen, tenzij zou blijken dat bijna alle kandidaten die slagen voor de selectieproeven en de opleidingsproeven, houder zijn van een A2-diploma.

Dit is momenteel nog niet het geval en het invoeren van deze maatregel zou de moeilijkheden om vooral Franstaligen aan te werven, nog verscherpen.

De Minister zegt dat de nota van de Syndicale Federatie van de Belgische Rijkswacht geen richtlijn was van de Generale Staf van de rijkswacht en evenmin een nota van een commando van een lager echelon van de rijkswacht, maar de notulen in telegramstijl van een bijeenkomst van officieren van de territoriale groep van Brabant op 18 november 1986.

In deze notulen worden in de opsomming van functies die kunnen worden toegewezen aan dienstplichtigen, de woorden « Kantschriften » en « Inwinnen Info - opgelet brongevaar » vermeld.

In de opsomming in telegramstijl van de notulen wordt niet vermeld dat het de bedoeling is dat de dienstplichtige een rijkswachter zal vergezellen die dergelijke opdrachten uitvoert.

Met de toevoeging van de woorden « brongevaar » wil men de aandacht vestigen op het feit dat het niet aangewezen is een rijkswachter te laten vergezellen door een dienstplichtige bij het bezoeken van informanten, omdat het gevaar ontstaat dat de informatiebronnen van de rijkswacht op ruime schaal bekend raken.

Er zijn daarentegen wel een aantal volstrekt openbare gegevens waarover de rijkswachter zonder enig risico inlichtingen kan inwinnen in het bijzijn van de dienstplichtige.

In tegenstelling tot wat men wil laten uitschijnen, bewijzen de desbetreffende notulen, in hun context geplaatst, dat de richtlijnen van de Minister volkomen in acht genomen worden door de verantwoordelijken van de rijkswacht.

In verband met de mogelijke recruteringen antwoordt de Minister dat, tussen 17 november 1986 en 6 februari 1987, 214 Nederlandstalige dienstplichtigen op 4 379 en 199 Fransstalige diensplichtigen op 3 365 zich kandidaat hebben gesteld om hun militaire dienst bij de rijkswacht te vervullen.

Daarvan hebben 68 Nederlandstaligen en 68 Franstaligen de selectie doorstaan in het Recruterings- en Selectiecentrum.

Tot nu toe heeft de rijkswacht reeds 62 Nederlandstaligen en 56 Franstaligen opgeroepen om de specifieke testen voor de rijkswacht af te leggen. 26 Nederlandstaligen en 30 Fransstaligen kwamen in aanmerking voor een moraliteitsonderzoek. Een twintigtal moraliteitsonderzoeken hebben het mogelijk gemaakt om 19 Nederlandstaligen te selecteren van wie er 18 zullen worden opgeroepen om vanaf 2 maart 1987 hun militaire dienst te vervullen; zij zullen worden ingedeeld bij de rijkswacht na hun militaire opleiding, gesteld dat dit ontwerp wordt aangenomen.

Il n'entre donc pas dans les intentions du Ministre de modifier sur ce point la situation actuelle pour le recrutement des sous-officiers sauf s'il s'avérait que les candidats réussissant les épreuves de sélection et la formation sont pratiquement tous porteurs d'un diplôme A2.

Ce n'est pas encore le cas actuellement et l'introduction de cette mesure ne ferait donc qu'aggraver les difficultés de recrutement existant surtout pour les francophones.

Le Ministre précise que la note citée par la Fédération syndicale de la gendarmerie belge n'était pas une directive de l'Etat-Major de la gendarmerie, ni même une note de commandement d'un échelon inférieur de la gendarmerie mais le procès-verbal en style télégraphique d'une réunion d'officiers du groupe territorial du Brabant du 18 novembre 1986.

Ce procès-verbal reprend effectivement dans l'énumération des fonctions pouvant être confiées aux miliciens les mots *Kantschriften* (apostilles) et *Inwinnen Info - opgelet brongevaar* (Recueil d'information - Attention danger pour la source).

L'énumération en style télégraphique du P.V. ne mentionne pas qu'il s'agit d'accompagner un gendarme lors de l'exécution de tels services par ce dernier.

L'ajout des mots *brongevaar* vise d'ailleurs à attirer l'attention sur le fait qu'il ne s'indique pas de faire accompagner le gendarme par un milicien lors de la visite à des informateurs parce que cela présente un danger de divulgation des sources d'information de la gendarmerie.

Il y a par contre des données parfaitement publiques sur lesquelles le gendarme peut sans aucun risque se renseigner en présence du milicien.

Contrairement donc à ce qu'on voudrait faire croire, le procès-verbal en question, remis dans son contexte, prouve que les directives du Ministre sont parfaitement respectées par les responsables de la gendarmerie.

A propos des recrutements possibles le Ministre répond que depuis le 17 novembre 1986 jusqu'au 6 février 1987, 214 miliciens néerlandophones sur 4 379 et 199 francophones sur 3 365 se sont portés candidat pour exécuter leur service militaire à la gendarmerie.

De ceux-ci 68 néerlandophones et 68 francophones ont satisfait à la sélection s'opérant au Centre de recrutement et de sélection.

Actuellement la gendarmerie a déjà convoqué 62 néerlandophones et 56 francophones pour subir les tests spécifiques de la gendarmerie. 26 néerlandophones et 30 francophones ont été retenus pour faire l'objet d'une enquête de moralité. Une vingtaine d'enquêtes de moralité ont permis de sélectionner 19 néerlandophones dont 18 seront appelés à faire leur service militaire à partir du 2 mars 1987 pour être affectés à la gendarmerie après leur formation militaire, pour autant que le présent projet soit voté.

De eerste Franstaligen zullen begin april worden opgeroepen. Het doel is namelijk iedere maand een groep van ongeveer 30 dienstplichtigen te vormen, nu eens uit het ene, dan weer uit het andere taalstelsel.

De Minister herinnert eraan dat de rijkswacht een gewapende macht en dus een militaire instelling is, waarvan de opdrachten in feite hoofdzakelijk van burgerlijke aard zijn. Hij is dan ook van oordeel dat het kleine aantal dienstplichtigen dat voor de rijkswacht wordt aangewezen moeilijk beschouwd kan worden als een versterking van het militaire karakter van de rijkswacht.

Wat betreft de opleiding van de dienstplichtigen die worden ingedeeld bij de rijkswacht, zegt de Minister dat naast een militaire basisopleiding bij het leger, elke dienstplichtige een specifieke opleiding bij de rijkswacht zal krijgen gedurende twee maanden. Deze opleiding zal gericht zijn op eenvoudige maar nuttige taken die zij zullen moeten uitvoeren en die hen in staat zullen stellen om goed voorbereid de rijkswachters bij te staan. De geschiktheid van die opleiding zal ongetwijfeld geëvalueerd moeten worden en de Minister is van plan dit te doen op basis van de resultaten bij de indiensttreding in de eenheden. Hij zal niet aarzelen deze opleiding aan te passen aan de gestelde vereisten. Hij deelt mee dat de specifieke opleiding momenteel 320 uren bedraagt.

De Minister vindt dat artikel 458 van het Strafwetboek dat de schendingen van het beroepsgeheim bestraft en van toepassing zal zijn op de bij de rijkswacht ingedeelde dienstplichtigen, een voldoende waarborg biedt wat betreft de zwijgplicht die aan de dienstplichtigen wordt opgelegd.

Artikel 13 van de wet van 14 januari 1975 houdende het tuchtreglement van de Krijgsmacht voorziet in het verbod om, zelfs nadat men de actieve dienst heeft verlaten, informatie met een geheim of vertrouwelijk karakter bekend te maken.

De Minister sluit niet uit dat een dienstplichtige misbruik kan maken van het vertrouwen dat in hem wordt gesteld, maar hij ziet niet in waarom men aan de dienstplichtige minder vertrouwen zou schenken dan aan anderen.

Zij zullen steeds onder leiding staan van rijkswachters en zullen duidelijke instructies krijgen betreffende hun verplichtingen ter zake.

De selectie die evenwaardig is aan die van de rijkswachters is trouwens een bijkomende waarborg.

De Minister voegt eraan toe dat de dienstplichtigen die hun dienstplicht bij de rijkswacht zullen vervuld hebben dezelfde voorrang zullen genieten bij de werving voor de rijkswacht als degenen die hun dienst bij het leger hebben vervuld.

In feite zullen zij echter meer kans hebben aangeworven te worden vermits zij reeds wervingsproeven afgelegd zullen hebben.

De Minister verklaart dat de reserve van de rijkswacht onder de wapens geroepen kan worden wanneer dit door de

Les premiers francophones seront appelés pour le début du mois d'avril. Le but étant de former chaque mois un groupe d'environ 30 miliciens alternativement de l'un et de l'autre régime linguistique.

Le Ministre rappelle que la gendarmerie constitue une force armée et que la gendarmerie constitue un organisme militaire, dont les missions sont effectivement essentiellement civiles. Il estime, à cet égard, que le petit nombre de miliciens affectés à la gendarmerie peut difficilement être considéré comme un renforcement du caractère militaire de la gendarmerie.

En ce qui concerne la formation assurée aux miliciens qui seront affectés à la gendarmerie, le Ministre précise qu'en plus d'une instruction militaire de base à l'armée, chaque milicien recevra une formation spécifique à la gendarmerie pendant deux mois. Cette formation sera axée sur les missions simples mais utiles qui seront les leurs et devront leur permettre d'assister les gendarmes dans de bonnes conditions. Il est cependant certain qu'on devra évaluer l'adéquation de cette formation et le Ministre se propose de le faire sur base des résultats obtenus lors de la mise en service dans les unités. Il n'hésitera pas à adapter cette formation aux nécessités qui se feraient jour. Il signale que la formation spécifique actuellement prévue comprend 320 heures.

Le Ministre estime que l'article 458 du Code pénal qui sanctionne les violations du secret professionnel et qui s'appliquera aux miliciens affectés à la gendarmerie, constitue une garantie suffisante en ce qui concerne la discrétion imposée aux miliciens.

L'article 13 de la loi du 14 janvier 1975 portant le règlement de discipline des Forces armées confirme l'interdiction, même après avoir quitté le service actif, de divulguer des informations à caractère secret ou confidentiel.

Le Ministre n'exclut pas qu'un milicien puisse abuser de la confiance qu'on lui porte mais il ne voit pas pourquoi le milicien serait moins digne de notre confiance que d'autres.

Ils seront toujours encadrés par des gendarmes et seront clairement instruits en ce qui concerne leurs obligations en la matière.

La sélection équivalente à celle des gendarmes constitue d'ailleurs à cet égard une garantie supplémentaire.

Le Ministre ajoute que les miliciens qui auront effectué leur service militaire à la gendarmerie bénéficieront de la même priorité à l'engagement que ceux qui ont effectué leur service à l'armée.

En fait, ils auront cependant plus de chances d'être recrutés puisqu'ils auront déjà subi des épreuves de sélection.

Le Ministre explique que la réserve de gendarmerie est appelable sous les armes lorsque les circonstances l'exigent

omstandigheden vereist wordt en dat deze beslissing moet worden genomen door de Regering die onmiddellijk de Kamers op de hoogte moet brengen.

De maximumsterkte van deze reserve is vastgesteld op 4 000 militairen. Een jaarlijkse aanwijzing van 400 dienstplichtigen voor de rijkswacht zal het dus mogelijk maken dat op termijn bijna de volledige rijkswachtreserve zal bestaan uit dienstplichtigen met onbepaald verlof die voor die functie werden opgeleid. In geval van wederoproeping zullen de dienstplichtigen van deze reserve, zoals tijdens hun actieve dienst, ingedeeld worden bij territoriale eenheden om de rijkswachters bij te staan die niet werden geselecteerd voor de marseenheden die de mobiele eenheden moeten versterken bij hun opdrachten inzake ordehandhaving.

De dienstplichtigen van de reserve zullen dus in crisissituaties opgeroepen worden om te doen wat zij geleerd hebben tijdens hun dienst bij de rijkswacht.

De Minister geeft toe dat in de tekst van het ontwerp het aantal dienstplichtigen die bij de rijkswacht kunnen worden ingedeeld, niet uitdrukkelijk wordt beperkt. De Raad van State was trouwens van oordeel dat het niet nodig was naar de wet op de legersterkte te verwijzen, omdat de dienstplichtigen die bij de rijkswacht worden ingedeeld in elk geval deel blijven uitmaken van het maximum dat in die wet wordt vastgesteld. Het aantal betrokken dienstplichtigen wordt dus zijdelings door de wet op de legersterkte beperkt, omdat deze noodzakelijkerwijs het maximum aantal militairen moet vaststellen waardoor een gedeelte onder hen voor de rijkswacht kan worden aangewezen.

Overigens verduidelijkt het ontwerp dat de aanwijzing tot doel heeft een rijkswachtreserve samen te stellen, hetgeen tot gevolg heeft dat het aantal aan te wijzen dienstplichtigen beperkt blijft tot de behoeften van de rijkswachtreserve.

Als beleidsverantwoordelijke voor Defensie heeft de Minister trouwens geen enkele reden om het aantal van die dienstplichtigen, die hij aan het leger moet onttrekken, boven de behoeften van de rijkswachtreserve te laten uitstijgen.

Hij voegt eraan toe dat de gegevens betreffende de evolutie van het contingent dienstplichtigen aantonen dat, indien er een overschot is voor 1986, dit hoofdzakelijk te wijten is aan het afzien van uitstel en dat de lichte tekort 1987 reeds een tekort van 500 dienstplichtigen zal vertonen. Terwijl voor 1988 en 1989 een licht overschot kan verwacht worden, wordt vanaf 1990 opnieuw een stijgend tekort verwacht.

Vervolgens verklaart de Minister dat de dienstplichtigen niet de mogelijkheid zullen krijgen de in de rijkswachtcomputer opgeslagen gegevens in te kijken. Om ze niet in de verleiding te laten komen misbruik te maken van de inlichtingen die ze over het privé-leven van hun medeburgers toch zouden kunnen verkrijgen of inwinnen zullen ze niet worden aangewezen voor brigades die bevoegd zijn voor het gebied waartoe hun eigen gemeente behoort.

Het gebruik van wapens door de dienstplichtigen zal worden beperkt tot het 9 mm-pistool en tot het machinepistool.

et que cette décision doit être prise par le Gouvernement qui doit aussitôt en informer les Chambres.

L'effectif maximum de cette réserve est fixée à 4 000 militaires. C'est ainsi qu'une affectation annuelle de 400 militaires à la gendarmerie permettra de constituer à terme la quasi-totalité de la réserve de gendarmerie de militaires en congé illimité ayant été formés en fonction de cette affectation. En cas de rappel, les militaires de cette réserve seront comme lors de leur service actif, affectés aux unités territoriales pour y assister les gendarmes qui n'ont pas été prélevés pour la constitution d'unités de marche appelées à renforcer les unités mobiles dans leurs missions de maintien de l'ordre.

Les militaires de la réserve sont donc appelés en cas de crise à faire ce qu'ils auront appris lors de leur service à la gendarmerie.

Le Ministre concède que le nombre de militaires qui peuvent être mis en service à la gendarmerie n'est pas limité explicitement dans le texte du projet. C'est d'ailleurs le Conseil d'Etat qui a jugé inutile la référence à la loi sur le contingent de l'armée, dans la mesure où les militaires en service à la gendarmerie restent de toute façon compris dans le nombre maximum fixé par cette loi. Ce nombre de militaires est donc indirectement limité par la loi sur le contingent qui doit nécessairement prévoir un nombre maximum de militaires permettant une mise en service à la gendarmerie d'une partie d'entre eux.

De plus, en précisant que cette mise en service pourrait se faire en vue de constituer la réserve de gendarmerie, la disposition du projet limite également le nombre de ces militaires aux besoins de la réserve de gendarmerie.

En tant que Ministre de la Défense nationale, le Ministre n'a d'ailleurs pas de raisons d'augmenter le nombre de militaires qu'il doit prélever sur l'effectif de l'armée au-delà des besoins de la réserve de gendarmerie.

Il ajoute que les données relatives à l'évolution du contingent de militaires démontrent que si un surplus existe pour 1986, celui-ci est essentiellement dû à des renoncements au sursis et que la classe 1987 comptera déjà un déficit de 500 militaires. Alors qu'on prévoit un léger surplus pour 1988 et 1989, un déficit croissant est à nouveau prévu à partir de 1990.

Le Ministre précise que les militaires ne disposeront pas de la possibilité de consulter eux-mêmes les données de l'ordinateur de la gendarmerie. Afin d'éviter qu'ils ne soient tentés d'abuser des renseignements qu'ils pourraient malgré tout avoir ou recueillir sur la vie privée de leurs concitoyens, ils ne seront pas affectés aux brigades dont le ressort comprend leur propre commune.

En ce qui concerne l'usage des armes par les militaires, il restera limité au pistolet 9 mm et au pistolet-mitrailleur.

Daartoe wordt voorzien in een specifieke opleiding en in schietoefeningen. Zij zullen bijgevolg geen gebruik van een riot-gun moeten maken.

Voor die opleiding zal een beroep moeten worden gedaan op een bijkomende officier en zes bijkomende onderofficieren.

De militaire basisopleiding moet in elk geval gegeven zijn en de specifieke opleiding zal worden gegeven door het opleidingspersoneel van de opleidingscentra van de mobiele eenheden van Charleroi en Gent.

De maatregel in het ontwerp vervat is uit het oogpunt van de toename van de personeelsterkte bij de rijkswacht wellicht niet de meest bevredigende, maar de positieve weerslag ervan op de kwaliteit van de reserve kan niet worden ontkend. Dat was overigens het belangrijkste doel.

De dienstplichtigen zullen hoofdzakelijk in de territoriale eenheden worden ingezet, dat wil zeggen in de brigades (vooral in de brigades van de districthoofdplaatsen) en in de provinciale verkeersseenheden die hiervoor over de nodige infrastructuur beschikken.

De vijandigheid van de vakorganisaties tegen de voorgenomen maatregel dient volgens de Minister vooral te worden toegeschreven aan hun vrees dat het tekort aan rijkswachters zal worden aangevuld met dienstplichtigen of dat de rijkswachters door dienstplichtigen zullen worden vervangen.

De Minister heeft hun duidelijk gemaakt dat dit niet het doel was van de maatregel. Hij hoopt dat de informatie die hij hieromtrent heeft verstrekt, en die hij zal blijven verstrekken, een vlotte integratie van de dienstplichtigen in de rijkswacht mogelijk zal maken.

De Minister meent dat de gevaren waaraan de bij de rijkswacht ingedeelde dienstplichtigen zullen worden blootgesteld, niet noodzakelijk groter zullen zijn dan die waaraan andere dienstplichtigen in bepaalde legereenheden worden blootgesteld. Het stelsel van de vergoedingspensioenen, alsmede de nieuwe vergoeding die wordt uitgekeerd in geval van overlijden of blijvende arbeidsongeschiktheid ten gevolge van opzettelijke geweldsmisdrijven, zal echter op hen van toepassing zijn.

De Minister wijst erop dat de rijkswachtreserve niet zodanig gestructureerd is dat kan worden opgetreden met eigen eenheden. De reserve bevat namelijk zeer weinig kaderfuncties.

Zoals hij reeds eerder heeft gezegd, zal op de reserve hoofdzakelijk een beroep worden gedaan om de leemten aan te vullen die in de territoriale eenheden zijn ontstaan ten gevolge van de samenstelling van de marseenheden. De dienstplichtigen zullen dus noch tijdens hun actieve dienst, noch in het kader van de reserve, worden ingezet voor handhavingsoperaties.

Wat betreft de mogelijke tegenstrijdigheid tussen het ontwerp en artikel 11 van de wet, ziet de Minister niet in waarin die tegenstrijdigheid zou bestaan aangezien de dienstplichti-

Une instruction spécifique et des exercices de tirs seront prévus à cet effet. Ils ne seront donc pas appelés à se servir des riot-gun.

A propos de la formation des miliciens, le Ministre indique qu'un officier et six sous-officiers supplémentaires seront nécessaires pour s'en occuper.

La formation militaire de base devrait, en effet, de toute façon être assurée et la formation spécifique sera assurée par le cadre instructeur des centres d'instruction des groupes mobiles de Charleroi et de Gand.

La mesure contenue dans le projet n'est peut-être pas la plus satisfaisante sous l'angle d'une augmentation des effectifs de la gendarmerie, mais son effet positif sur la qualité de la réserve ne peut être nié. C'était là le but premier.

Les miliciens seront essentiellement affectés aux unités territoriales, c'est-à-dire aux brigades (surtout les brigades chefs-lieu de district) et aux unités provinciales de circulation qui disposent de l'infrastructure nécessaire à cet effet.

Le fait que les organisations syndicales ont exprimé leur hostilité à l'égard de la mesure envisagée, est, selon le Ministre, surtout la conséquence du fait qu'ils craignent qu'on ne veuille combler le déficit en gendarmes par des miliciens ou remplacer des gendarmes par des miliciens.

Le Ministre leur a clairement expliqué que tel n'était nullement le but de la mesure et il ose espérer que l'information qu'il leur a donnée à cet égard et qu'il continuera à leur donner permettra une bonne intégration des miliciens au sein de la gendarmerie.

Quant aux dangers auxquels les miliciens affectés à la gendarmerie seront exposés, le Ministre est d'avis qu'ils ne sont pas forcément supérieurs à ceux auxquels d'autres miliciens sont exposés dans certaines unités de l'armée. Ils seront cependant couverts par le régime des pensions de réparation ainsi que par la nouvelle indemnité en cas de décès ou d'incapacité définitive à la suite d'un acte intentionnel de violence.

Le Ministre explique que la réserve de gendarmerie n'est pas en tant que telle structurée de façon à permettre l'engagement en unités constituées. Elle ne compte effectivement que très peu de cadres de réserve.

Comme il l'a déjà signalé, cette réserve sera essentiellement utilisée pour combler les vides créés dans les unités territoriales par les prélèvements pour la constitution d'unités de marche. Les miliciens ne seront donc pas, ni pendant leur service actif, ni dans le cadre de la réserve, engagés dans des opérations de maintien de l'ordre.

En ce qui concerne l'éventuelle contradiction entre le projet et l'article 11 de la loi, le Ministre ne voit pas où résiderait cette contradiction puisque les miliciens affectés à la gendar-

gen die voor de rijkswacht worden aangewezen, zoals trouwens de overige militairen die dienst doen bij de rijkswacht, geen deel uitmaken van het personeel dat in dat artikel wordt bedoeld.

De Raad van State heeft in zijn advies betreffende het ontwerp geen gewag gemaakt van een mogelijke tegenspraak tussen het ontwerp en de huidige tekst van de wet op de rijkswacht.

De Minister wijst er ten slotte op dat voor de rijkswacht enkel dienstplichtigen zullen worden aangewezen die de volle leeftijd van 18 jaar hebben bereikt. De minimumleeftijd om als lager onderofficier bij de rijkswacht te worden aangeworven, is eveneens 18 jaar.

Het verschil ligt vanzelfsprekend in de duur van de opleiding, die één jaar bedraagt voor een rijkswachter en drie maanden voor een dienstplichtige.

De Minister herinnert eraan dat de dienstplichtige zijn dienst altijd onder de rechtstreekse verantwoordelijkheid van een rijkswachter zal verrichten.

Tot slot wijst hij erop dat de dienstplichtigen voor eenheden van hun taalstelsel zullen worden aangewezen.

III. STEMMINGEN

Het ontwerp van wet wordt aangenomen met 11 tegen 6 stemmen.

Dit verslag is goedgekeurd bij eenparigheid van de 12 aanwezige leden.

De Rapporteur,
A. VAN NEVEL.

De Voorzitter,
P. DESCAMPS.

merie, tout comme les autres militaires en service à la gendarmerie, ne font pas partie du personnel visé par cet article.

Le Conseil d'Etat n'a d'ailleurs relevé, dans l'avis qu'il a émis à l'égard du projet, aucune contradiction entre celui-ci et le texte actuel de la loi sur la gendarmerie.

Enfin, le Ministre signale qu'on n'affectera à la gendarmerie que des miliciens ayant 18 ans accomplis. L'âge minimum pour être recruté comme sous-officier subalterne de carrière est également de 18 ans.

La différence se situe évidemment au niveau de la durée de la formation qui est d'un an pour le gendarme et de trois mois pour le milicien.

Le Ministre rappelle cependant que le milicien exercera toujours son service sous la responsabilité directe d'un gendarme.

Il précise également que les miliciens seront affectés à des unités correspondant à leur régime linguistique.

III. VOTES

Le projet de loi est adopté par 11 voix contre 6.

Le rapport est approuvé à l'unanimité des 12 membres présents.

Le Rapporteur,
A. VAN NEVEL.

Le Président,
P. DESCAMPS.